EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 4.9.2009
KOM(2009) 453 lopullinen

2009/0124 (ACC)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja Norjan kuningaskunnan välisen satelliittinavigointia koskevan yhteistyösopimuksen allekirjoittamisesta

A) PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

1.1. Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Norjalla on merkittävä teknologinen, maantieteellinen ja taloudellinen rooli eurooppalaisissa GNSS-järjestelmissä. Norja toimittaa keskeistä teknologiaa Galileoon, ja Norjan alueella Svalbardissa ja Etelänapamantereella sijaitsee kaksi järjestelmän toiminnan kannalta tärkeää maa-asemaa. Tämän sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa yhteistyön yleiset periaatteet ja Norjan oikeudet ja velvoitteet varsinkin sellaisilla merkityksellisillä aloilla, joita ei käsitellä olemassa olevassa Galileo-säännöstössä (esim. turva- ja varmuusjärjestelyt). Sopimuksesta neuvoteltaessa on noudatettu neuvoston 8. heinäkuuta 2005 hyväksymiä neuvotteluohjeita. Sopimus parafoitiin 17. heinäkuuta 2009.

Sopimusta täydentää ehdotettu ETA:n sekakomitean päätös (asiakirja nro 25100, asia nro 25099), jolla muutetaan ETA-sopimuksen pöytäkirjoja 31 ja 37, joiden mukaan Norja hyväksyy eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien hallintorakenteista 12 päivänä heinäkuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1321/2004, eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien hallintorakenteista annetun asetuksen (EY) N:o 1321/2004 muuttamisesta 12 päivänä joulukuuta 2006 annetun asetuksen (EY) N:o 1942/2006 ja eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien (EGNOS ja Galileo) toteuttamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 683/2008. Viimeksi mainitun asetuksen 4 artiklan 5 kohdassa ja 6 artiklan 4 kohdassa säädetään kolmansien maiden mahdollisuudesta myöntää eurooppalaisille satelliittinavigointiohjelmille lisärahoitusta ehdoin, joista sovitaan perustamissopimuksen 300 artiklan mukaisesti tehtävissä sopimuksissa.

Sopimus käsittää vain ne aihealueet, joista sopiminen on tarpeen Norjan kanssa tehtävän tiiviin yhteistyön mahdollistamiseksi. Galileo ja EGNOS ovat yhteisön laajuisia ohjelmia, joiden käytännön toteuttaminen ja hallinnointi edellyttää yhteisiä lähestymis- ja työskentelytapoja kaikkien EU:n jäsenvaltioiden ja eräiden EU:n ulkopuolisten maiden (Norja ja Sveitsi) kesken. Näitä aiheita koskevat säännöt on vahvistettava hallitustenvälisesti ja pantava täytäntöön johdonmukaisesti koko Euroopassa. Komission on järjestelmän omistajaa eli Euroopan yhteisöä edustavana ohjelman hallinnoijana pyrittävä kaikin kohtuullisin keinoin varmistamaan tämä yhtenäisyys. Ellei siitä huolehdita, turvallisuusriskit kasvavat ja yhteisöä ja sen jäsenvaltioita voidaan vaatia korvausvastuuseen vakavien turvahäiriöiden sattuessa.

1.2. Yleinen tausta

Norja on ollut EU:n läheisin EU:n ulkopuolinen yhteistyökumppani Galileo-ohjelmassa sen perustamisesta alkaen. Norja on tuonut kaikkiin Galileo-ohjelman vaiheisiin poliittisen, teknisen ja taloudellisen panoksensa Euroopan avaruusjärjestön jäsenenä ja osallistumalla epävirallisesti yhteisön sisäisiin Galileon hallintorakenteisiin vuosien ajan. Tämä sopimus ja sen rinnalla tehtävä samaan asiaan liittyvä ETA:n sekakomitean päätös virallistavat Norjan aseman eurooppalaisissa GNSS-ohjelmissa ja

syventävät yhteistyötä entisestään. Ilman tätä sopimusta Norja voisi osallistua ohjelmaan edelleen vain ETA-sopimuksen rajoissa. Tällöin turva- ja varmuusjärjestelyjen, standardoinnin, sertifioinnin ja radiotaajuuksien aloilla tehtävän yhteistyön luonne olisi epäselvä. Lisäksi sopimus mahdollistaa sen, että yhteisö asettaa yhteistyölle yleiset periaatteet, kuten ehdollisuuslausekkeen turvallisuusalan yhteistyölle. Sopimukseen sisältyy myös Norjan poliittinen sitoumus noudattaa eurooppalaisten GNSS-järjestelmien suojelemiseen tähtäävää yhteisön tulevaa politiikkaa.

1.3. Voimassa olevat aiemmat säännökset

Norjan osallistuminen Galileo-ohjelmaan organisoidaan kahden toisiaan täydentävän välineen avulla. Ne ovat ETA:n sekakomitean päätös Galileo-säännöstön kattamisesta ja liitteenä oleva sekasopimus, jolla vahvistetaan yhteistyön yleiset säännöt eli muun muassa tulevan yhteistyön periaatteet ja turvallisuus-, standardointi- ja sertifiointialan yhteistyöhön sovellettavat lisäehdot.

1.4. Johdonmukaisuus suhteessa unionin muuhun politiikkaan ja muihin tavoitteisiin

Ehdotus noudattaa yhteisön lähestymistapaa, joka on Norjan ottaminen mukaan yhteisön ohjelmiin ETA-sopimuksen kautta. Lisäksi se edistää komission tavoitteita vahvistamalla asesulkuun liittyvillä politiikanaloilla tehtävän yhteistyön yhteisöulottuvuutta.

2. KUULEMISET JA VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

2.1. Intressitahojen kuuleminen

Kuulemismenettely, tärkeimmät kohderyhmät ja yleiskuvaus vastaajista

Neuvoston erityiskomiteaa, jäsenvaltioiden turvallisuusviranomaisia ja Norjaa on kuultu Galileo-järjestelmän suojauskomitean työryhmässä 2 ja kahdenvälisissä tapaamisissa Norjan viranomaisten kanssa sekä neuvotteluohjeita laadittaessa että neuvottelujen aikana. Näkemyksiään ovat esittäneet EU:n jäsenvaltioiden tekniset asiantuntijat sekä turvallisuus- ja liikenneasiantuntijat, Norjan kansalliset turvallisuusviranomaiset, ulkoasiain-, puolustus- ja sisäasiainministeriöt, Euroopan avaruusjärjestö ja kansalliset avaruusjärjestöt.

Tiivistelmä vastauksista ja siitä, miten ne on otettu huomioon

Mainitut sidosryhmät kannattivat Norjan tiivistä osallistumista Galileo-ohjelmaan liittyvään turvallisuusyhteistyöhön ja korostivat, että maa-asemien turvallisuuden kaltaisten aiheiden sisällyttäminen sopimukseen on erittäin tärkeää.

2.2. Asiantuntijatiedon käyttö

Lähteenä olleet tieteenalat ja asiantuntemuksen alat

Avaruusteknologia / maa-asemat, turva- ja varmuusjärjestelyt / teollisuuden ja valtion

turvallisuus, tietoturva sekä kansainvälinen oikeus / erioikeudet ja -vapaudet.

Käytetty menettely

Pääasiassa tapaamiset.

Tärkeimmät organisaatiot ja asiantuntijat, joita on kuultu

EU:n jäsenvaltioiden ministeriöt ja avaruusjärjestöt, ETA:n sihteeristö, ESA, avaruusteollisuus.

Tiivistelmä saaduista ja huomioon otetuista lausunnoista

Esiin ei ole tuotu sellaisia mahdollisesti vakavia riskejä, jotka voisivat johtaa peruuttamattomiin seurauksiin.

Sopimukseen sisältyvät yhteistyöperiaatteet sekä tavoite ottaa Norja asiaankuuluvine oikeuksineen ja velvollisuuksineen tiiviisti mukaan ohjelmaan saivat laajaa kannatusta. Asiantuntijat pitivät Norjan turvallisuusprofiilia vakuuttavana.

Asiantuntijalausuntojen julkistaminen

Turvallisuusasiantuntijoiden päätelmiä ei ole julkistettu.

2.3. Vaikutusten arviointi

Aloitteen tavoitteena on varmistaa Norjan tiivis osallistuminen Galileo- ja EGNOS-järjestelmien rakennus- ja käyttövaiheisiin. Molempiin hankkeisiin sisältyy merkittäviä teollisia, taloudellisia ja strategisia osatekijöitä. Eurooppalaisten GNSS-ohjelmien hallintoa on uudistettu asetuksella (EY) N:o 683/2008, jolla painopiste siirrettiin julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudesta yhteisön hallinnoimiin ohjelmiin ja yhteisön omistamiin järjestelmiin. Tämän kehityksen ja turvallisuusnäkökohtia sisältävän yhteistyön sisällön vuoksi muodolliset sääntelytoimenpiteet ovat tarpeen. Tähän tavoitteeseen pääsemiseksi tarkasteltiin kolmea eri vaihtoehtoa.

Ensimmäinen oli Norjan assosioiminen ohjelmaan erityisen kansainvälisen yhteistyöelimen (kansainvälinen Galileo-komitea) kautta. Komiteaan kuuluvat kaikki Galileosta kiinnostuneet kolmannet maat. Vaihtoehdosta luovuttiin Norjan ja muiden kolmansien maiden kanssa käytyjen pitkien keskustelujen jälkeen. Norjan mielestä oli epäoikeudenmukaista, että sitä kohdeltaisiin samoin kuin ei-eurooppalaisia kolmansia maita, jotka eivät osallistuneet ohjelmaan läheskään yhtä aktiivisesti eivätkä rahoittaneet sitä.

Toisena vaihtoehtona oli virallistaa yhteistyö pelkästään ETA:n puitteissa. Tätä vaihtoehtoa ja siihen liittyviä oikeudellisia mahdollisuuksia kaikkien haluttujen yhteistyöalojen kattamiseen tutkittiin tarkasti. Lopulta päädyttiin siihen, että ETA tarjosi parhaan tavan olemassa olevan yhteisön Galileo-säännöstön sisällyttämiseksi yhteistyöjärjestelyyn. Tämä kattaa komiteatyöskentelyn, päätösten valmistelun ilman äänioikeutta, omistajuussäännöt, hankinnat, rahoitusosuudet jne. ETA:n puitteiden ei kuitenkaan katsottu riittävän tietyillä aloilla, kuten turvallisuus-, radiotaajuus- ja standardointiasioissa. Myöskään Galileo-säännöstöön sisältymättömien periaatteiden ja

ehdollisuuslausekkeiden vahvistaminen ei yhteisön näkökulmasta ollut käytännöllistä.

Kolmantena vaihtoehtona oli ETA:n sekakomitean päätöksen ja liitteenä olevan sekasopimuksen yhdistelmä. Käytännössä tämä mahdollisti eron tekemisen Norjan ja Islannin välille (molemmat ETA:n jäseniä), ylimääräisten sitoumusten/velvoitteiden asettamisen Norjalle, turvallisuusvaatimusten täydentämisen ja sellaisista periaatteista ja linjoista sopimisen, jotka valmistavat tietä pitkäaikaiselle yhteistyösuhteelle, josta molemmat osapuolet hyötyvät.

3. EHDOTUKSEEN LIITTYVÄT OIKEUDELLISET NÄKÖKOHDAT

3.1. Ehdotetun toimen lyhyt kuvaus

Komissio ehdottaa, että neuvosto antaa valtuudet yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja Norjan kuningaskunnan välisen satelliittinavigointia koskevan yhteistyösopimuksen allekirjoittamiseen ja väliaikaiseen soveltamiseen. Väliaikainen soveltaminen on tarpeen, jotta sopimusta ja erityisesti Norjan alueella sijaitsevien Galileon maa-asemien turvallisuutta koskevia määräyksiä voidaan alkaa soveltaa mahdollisimman pian.

3.2. Oikeusperusta

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 133 ja 170 artikla, yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa.

3.3. Toissijaisuusperiaate

Toissijaisuusperiaatetta sovelletaan, koska asia, jota ehdotus koskee, ei kuulu yhteisön yksinomaiseen toimivaltaan.

Ehdotuksen tavoitteita ei voida saavuttaa riittävällä tavalla pelkästään jäsenvaltioiden toimin seuraavista syistä:

Galileo, jonka kustannusten arvioidaan olevan useita miljardeja euroa, on eurooppalainen aloite, jota yksikään valtio ei ole valmis rahoittamaan yksinään. Ehdotetun sopimuksen sisältöä ei voida rajata mihinkään yksittäiseen jäsenvaltioon tai jäsenvaltioryhmään, vaan se koskee koko EU:ta ja tietyiltä osin (esim. maa-asemien palvelut) jopa koko maailmaa.

Avaruusalan teollinen ja tekninen osaaminen (myös turvallisuusosaaminen) jakaantuu useisiin Euroopan maihin, joista yksi on Norja, eikä mikään valtio pysty itse hallitsemaan koko alaa. Ellei toimintaa koordinoida ja tietoja jaeta, vaarana on, että Norjan kanssa sovittavat ratkaisut ovat puutteellisia. Virheet turvallisuuden alalla saattaisivat vaarantaa eurooppalaisiin GNSS-järjestelmiin tarvittavien erityisesti Yhdysvalloista peräisin olevien vientivalvonnan alaisten osien toimitusvarmuuden. Tämä kasvattaisi ohjelmien kustannuksia.

Ehdotuksen tavoitteet voidaan saavuttaa paremmin yhteisön toimilla seuraavista syistä:

Eurooppalaisten GNSS-järjestelmien infrastruktuuri levittäytyy koko maapallolle, ja sen turvallisuus riippuu suurelta osin siitä, noudatetaanko kaikissa jäsenvaltioissa ja EU:n ulkopuolisissa valtioissa, joiden alueella tämä kriittinen infrastruktuuri sijaitsee,

yhdenmukaisia suojausvaatimuksia.

Eurooppalaisten GNSS-järjestelmien suuren koon ja monimutkaisuuden vuoksi tarvitaan keskitetyt ja yksinkertaiset hallintorakenteet ja selkeät yhteydet EU:n ja kolmansien maiden välille. Jos Norjan kanssa ylläpidettäisiin moninaisten kahdenvälisten suhteiden verkostoa, tehottomuuden, viivästysten ja ristiriitojen vaara olisi suuri. Teollisessa hankkeessa tämä kasvattaisi nopeasti yhteisön talousarviosta maksettavia kustannuksia. Yksinään toimivilla jäsenvaltioilla olisi myös huonommat mahdollisuudet asettaa Norjalle periaatteita ja ehtoja, jotka nyt saavutetaan yhteistyön kautta.

Sopimuksessa käsitellään vain yhteisiä periaatteita ja yhteistyösitoumuksia sekä yhteisön omistamiin GNSS-järjestelmiin kuuluvaan maainfrastruktuuriin liittyviä erityiskysymyksiä. Sopimuksen täytäntöönpanossa turvaudutaan valtaosin jäsenvaltioilla jo olevaan kapasiteettiin (esim. viennin valvonta, arkaluontoisten tietojen vaihto).

Näin ollen ehdotus on toissijaisuusperiaatteen mukainen.

3.4. Suhteellisuusperiaate

Ehdotus on suhteellisuusperiaatteen mukainen seuraavista syistä:

Sopimuksessa asetetaan yhteistyön tavoitteet ja periaatteet, mutta siihen sisältyy lauseke, jossa viitataan toiminnan yksityiskohtien määrittelemiseen erillisin, jäsenvaltioiden asiantuntijoiden ja Norjan kanssa sovittavin järjestelyin.

Sopimus on perinteinen ja kansainvälisissä suhteissa tavallinen väline, joka on laadittu yhteistyössä olemassa olevien asiantuntijaryhmien kanssa ja jolle tarvitaan päätöksentekorakenteiden hyväksyntä. Sillä ei perusteta uusia hallinnollisia rakenteita.

3.5. Sääntelytavan valinta

Kansainvälinen sopimus on ainoa väline, jolla voidaan varmistaa Norjan kanssa satelliittinavigoinnin alalla ylläpidettävien suhteiden johdonmukaisuus EU:n laajuisesti. Soveltamisen yhdenmukaisuus on erityisen tärkeää turvallisuusasioissa, jotka ovat sopimuksessa tärkeällä sijalla. Samaan aikaan sopimus tarjoaa joustavat täytäntöönpanokeinot erityisesti standardointi- ja sertifiointikysymyksissä, joissa jäsenvaltiot ovat keskeisiä toimijoita kansainvälisissä organisaatioissa. Perustamissopimukseen ei sisälly muita toteuttamiskelpoisia vaihtoehtoja kolmannen maan kanssa ylläpidettävien suhteiden sääntelemiseen.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia yhteisön talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

Ehdotus sisältää uudelleentarkastelulausekkeen.

B) EHDOTUS

Komissio ehdottaa, että neuvosto antaa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 133 ja 170 artiklan ja 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen nojalla valtuudet Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja Norjan kuningaskunnan välisen satelliittinavigointia koskevan yhteistyösopimuksen allekirjoittamiseen ja väliaikaiseen soveltamiseen.

2009/0124 (ACC)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja Norjan kuningaskunnan välisen satelliittinavigointia koskevan yhteistyösopimuksen allekirjoittamisesta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 133 ja 170 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[1],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Komissio on neuvotellut sopimuksen Norjan kuningaskunnan kanssa.

(2) Sopimus on parafoitu 17 päivänä heinäkuuta 2009.

(3) Sopimuksen 12 artiklan 3 kohdan mukaan osapuolten olisi sovellettava sopimusta väliaikaisesti siihen saakka, kunnes se tulee voimaan.

(4) Sopimus olisi allekirjoitettava yhteisön puolesta, ja sen väliaikaisesta soveltamisesta olisi tehtävä päätös,

ON TEHNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa Euroopan yhteisön puolesta satelliittinavigointia koskeva Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden ja Norjan kuningaskunnan välinen yhteistyösopimus sillä varauksella, että sopimus tehdään lopullisesti myöhemmin.

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Sopimusta sovelletaan väliaikaisesti siihen saakka, kunnes se tulee voimaan. Väliaikainen soveltaminen alkaa sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona osapuolet

[1] EUVL C , , s. .

ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen. Päivämäärä julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tämä päätös on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE

EUROOPAN YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN JA NORJAN KUNINGASKUNNAN VÄLINEN YHTEISTYÖSOPIMUS SATELLIITTINAVIGOINNISTA

EUROOPAN YHTEISÖ, jäljempänä ’yhteisö’,

sekä

BELGIAN TASAVALTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

IRLANTI,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA,

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä ’yhteisön jäsenvaltiot’,

sekä

NORJAN KUNINGASKUNTA, jäljempänä ’Norja’,

jäljempänä ’sopimuspuolet’, jotka

TUNNUSTAVAT Norjan tiiviin osallistumisen Galileo- ja EGNOS-ohjelmiin aina ohjelmien määrittelyvaiheista lähtien,

TIEDOSTAVAT kehityksen, joka on tapahtunut eurooppalaisten GNSS-ohjelmien hallinnossa, omistajuudessa ja rahoituksessa eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien hallintorakenteista 12 päivänä heinäkuuta 2004 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1321/2004 ja sen myöhempien muutosten sekä eurooppalaisten satelliittinavigointiohjelmien (EGNOS ja Galileo) toteuttamisesta 9 päivänä heinäkuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 683/2008 myötä,

TUNNUSTAVAT edut, jotka saadaan eurooppalaisten GNSS-järjestelmien ja niiden palvelujen samantasoisesta suojaamisesta sopimuspuolten alueella,

TUNNUSTAVAT Norjan aikomuksen ripeästi hyväksyä ja saattaa lainkäyttöalueellaan voimaan säännökset, jotka tarjoavat samantasoisen turvallisuuden ja suojan kuin Euroopan unionissa sovellettavat säännökset,

TUNNUSTAVAT sopimuspuolille kansainvälisen oikeuden nojalla kuuluvat velvoitteet,

OTTAVAT HUOMIOON Norjan kiinnostuksen kaikkiin Galileo-palveluihin, myös julkisesti säänneltyyn palveluun,

OTTAVAT HUOMIOON Norjan ja Euroopan unionin välisen sopimuksen turvaluokiteltujen tietojen vaihtoon sovellettavista turvallisuusmenettelyistä,

HALUAVAT virallistaa tiiviin yhteistyösuhteen kaikissa eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin liittyvissä asioissa,

PITÄVÄT Euroopan talousalueesta tehtyä sopimusta soveltuvana oikeudellisena ja institutionaalisena perustana Euroopan yhteisön ja Norjan välisen satelliittinavigointiin liittyvän yhteistyön kehittämiselle,

HALUAVAT täydentää ETA-sopimuksen määräyksiä kahdenvälisellä satelliittinavigointisopimuksella, jossa sovitaan erityisesti Norjalle sekä yhteisölle ja sen jäsenvaltioille merkittävistä asioista,

OVAT SOPINEET SEURAAVAA:

1 ARTIKLA

Sopimuksen tarkoitus

Sopimuksen tärkeimpänä tavoitteena on tiivistää sopimuspuolten välistä yhteistyötä täydentämällä satelliittinavigointiin sovellettavia Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen määräyksiä.

2 ARTIKLA

Määritelmät

Tässä sopimuksessa

’eurooppalaisiin maailmanlaajuisiin satelliittinavigointijärjestelmiin (GNSS)’ luetaan Galileo-järjestelmä ja Euroopan geostationaarinen navigointilisäjärjestelmä (European Geostationary Navigation Overlay System, EGNOS);

’tukijärjestelmillä’ tarkoitetaan alueellisia järjestelmiä, jollainen on esimerkiksi EGNOS. Näiden mekanismien avulla GNSS-järjestelmien käyttäjille voidaan tarjota parempaa suorituskykyä, kuten parempaa tarkkuutta, saatavuutta, toimintavarmuutta ja luotettavuutta;

’Galileolla’ tarkoitetaan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden suunnittelemaa ja kehittämää itsenäistä eurooppalaista siviilihallinnon alaista GNSS-palveluja tarjoavaa siviilisatelliittinavigointi- ja ajanmääritysjärjestelmää. Galileon ylläpito voidaan siirtää yksityiselle osapuolelle.

Galileo-ohjelmalla on tarkoitus luoda avoimia ja kaupallisia palveluja, ihmishenkien turvaamiseen tarkoitettuja ja etsintä- ja pelastuspalveluja sekä suojattuja julkisesti säänneltyjä palveluja, joihin pääsy on rajoitettu valtuutetuille käyttäjille julkisella sektorilla;

’sääntelytoimenpiteellä’ tarkoitetaan mitä tahansa sopimuspuolen lakia, asetusta, sääntöä, menettelyä, päätöstä tai vastaavaa hallinnollista toimea;

’turvaluokitellulla tiedolla’ tarkoitetaan missä tahansa muodossa olevaa tietoa, jota on suojattava luvattomalta paljastamiselta ja joka voisi jollakin tavalla vahingoittaa sopimuspuolten tai yksittäisen jäsenvaltion keskeisiä etuja, kansallinen turvallisuus mukaan luettuna. Tällainen tieto on merkitty luottamukselliseksi. Sopimuspuolet ovat turvaluokitelleet nämä tiedot sovellettavien lakien ja säännösten mukaisesti, ja näiden tietojen luottamuksellisuutta, koskemattomuutta ja saatavuutta on varjeltava.

3 ARTIKLA

Yhteistyön periaatteet

(1) Sopimuspuolet sopivat noudattavansa seuraavia periaatteita tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa yhteistyötoimissa:

(a) ETA-sopimus satelliittinavigoinnin alalla tehtävän sopimuspuolten välisen yhteistyön pohjana,

(b) vapaus tarjota satelliittinavigointipalveluja sopimuspuolten alueella,

(c) vapaus käyttää kaikkia Galileo- ja EGNOS-palveluja, myös julkisesti säänneltyjä palveluja, kunhan niiden käyttöä koskevat edellytykset täyttyvät,

(d) tiivis yhteistyö GNSS-järjestelmiin liittyvissä turva- ja varmuusasioissa vahvistamalla ja panemalla täytäntöön vastaavantasoiset GNSS-turvatoimenpiteet EU:ssa ja Norjassa,

(e) eurooppalaisten GNSS-järjestelmien maa-asemiin liittyvien sopimuspuolten kansainvälisten velvoitteiden kunnioittaminen.

(2) Tämä sopimus ei vaikuta Euroopan yhteisön lainsäädännössä Galileo-ohjelman toimintaa varten säädettyyn institutionaaliseen rakenteeseen. Tämä sopimus ei myöskään vaikuta sovellettaviin sääntelytoimenpiteisiin, joilla pannaan täytäntöön asesulku- ja vientivalvontavelvoitteet, mukaan luettuna teknologian aineettoman viennin valvonta, eikä kansallista turvallisuutta koskeviin toimenpiteisiin.

4 ARTIKLA

Radiotaajuudet

(1) Sopimuspuolet tekevät yhteistyötä eurooppalaisiin satelliittinavigointijärjestelmiin liittyvissä radiotaajuuskysymyksissä Kansainvälisessä teleliitossa ottaen huomioon 5 päivänä marraskuuta 2004 allekirjoitetun yhteisymmärryspöytäkirjan ”Memorandum of Understanding on the Management of ITU filings of the Galileo radio-navigation satellite service system”.

(2) Tässä yhteydessä sopimuspuolten on suojattava riittävät taajuudet eurooppalaisille satelliittinavigointijärjestelmille sen varmistamiseksi, että näiden järjestelmien palvelut ovat käyttäjien saatavilla.

(3) Lisäksi sopimuspuolet pitävät tärkeänä navigointitaajuuksien suojaamista katkoksilta ja häiriöiltä. Tätä varten ne yksilöivät häiriöiden lähteitä ja etsivät molemminpuolisesti hyväksyttäviä ratkaisuja häiriöiden torjumiseksi.

(4) Tällä sopimuksella ei millään tavoin poiketa voimassa olevista Kansainvälisen teleliiton säännöistä, kuten ITU:n radio-ohjesäännöstä.

5 ARTIKLA

Eurooppalaisten GNSS-järjestelmien maa-asemat

(1) Norjan on helpotettava kaikin mahdollisin tavoin eurooppalaisten GNSS-järjestelmien maa-asemien (jäljempänä ’maa-asemat’) käyttöönottoa, huoltoa ja korvaamista sen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla.

(2) Norjan on varmistettava kaikin mahdollisin tavoin maa-asemien suojelu ja jatkuva ja keskeytymätön toiminta alueillaan tarvittaessa lainvalvontaviranomaistensa väliintulon avulla. Norjan on suojattava maa-asemia kaikin mahdollisin tavoin paikalliselta radiohäirinnältä, tietomurroilta ja salakuuntelulta.

(3) Maa-asemia koskevista sopimussuhteista sovitaan Euroopan yhteisön ja omistusoikeuksien haltijan kesken. Norjan viranomaiset kunnioittavat täysin maa-asemien erityisasemaa ja pyrkivät mahdollisuuksien mukaan saamaan Euroopan yhteisön etukäteishyväksynnän ennen maa-asemiin kohdistuvia toimia.

(4) Norjan on sallittava kaikille Euroopan yhteisön nimeämille tai muutoin valtuuttamille henkilöille jatkuva ja esteetön pääsy maa-asemille. Tätä varten Norjan on perustettava yhteyspiste, jolle annetaan tiedot maa-asemille matkustavista henkilöistä ja joka muutenkin helpottaa näiden henkilöiden käytännön liikkumista ja toimintaa.

(5) Tulli tai poliisi ei saa tarkastaa virallisella sinetillä tai merkinnällä varustettuja maa-asemien arkistoja tai varusteita eikä kuljetettavia asiakirjoja, olivatpa ne missä muodossa tahansa.

(6) Jos maa-asemien tai niiden toiminnan turvallisuus on uhattuna tai vaarassa, Norjan ja Euroopan komission on viipymättä ilmoitettava toisilleen asiasta ja toimenpiteistä, joihin ryhdytään tilanteen korjaamiseksi. Euroopan komissio voi nimittää muun luotetun tahon Norjan kanssa tällaisia tietoja vaihtavaksi yhteyshenkilöksi.

(7) Sopimuspuolet määrittelevät edellä 1−6 kohdassa tarkoitettuihin kysymyksiin sovellettavat yksityiskohtaisemmat menettelyt erillisin järjestelyin. Menettelyjen olisi käsitettävä muun muassa tarkastuksia koskevat täsmennykset, yhteyspisteiden tehtävät, kuriireille asetettavat vaatimukset ja toimenpiteet, joilla torjutaan paikallisia radiotaajuushäiriöitä ja vahingoittamisyrityksiä.

6 ARTIKLA

Turvallisuus

(1) Sopimuspuolet ovat vakuuttuneet tarpeesta suojata maailmanlaajuiset satelliittinavigointijärjestelmät väärinkäytön, häiriöiden, katkosten ja ilkivallan kaltaisilta uhilta. Sopimuspuolten on näin ollen toteutettava kaikki kohtuudella toteutettavissa olevat toimenpiteet ja tarvittaessa tehtävä erillisiä sopimuksia varmistaakseen satelliittinavigointipalvelujen ja niihin liittyvän alueillaan sijaitsevan infrastruktuurin ja kriittisen omaisuuden keskeytymättömän toiminnan, käyttöturvallisuuden ja turvatoimet.
Euroopan komissio aikoo kehitellä keinoja, joiden avulla eurooppalaisten GNSS-ohjelmien arkaluontoista omaisuutta, tietoa ja teknologiaa voidaan suojata tällaisilta uhilta ja ei-toivotulta levittämiseltä sekä valvoa ja hallinnoida.

(2) Norja vahvistaa tässä yhteydessä aikomuksensa ripeästi hyväksyä ja saattaa lainkäyttöalueellaan voimaan säännökset, jotka tarjoavat samantasoisen turvallisuuden ja suojan kuin Euroopan unionissa sovellettavat säännökset.
Tästä osoituksena sopimuspuolet käsittelevät GNSS-turvallisuusasioita, myös valtuuttamista, eurooppalaisten GNSS-järjestelmien hallintorakenteeseen kuuluvissa asiasta vastaavissa komiteoissa. Käytännön järjestelyt ja menettelyt määritellään

kyseisten komiteoiden työjärjestyksessä ottaen huomioon myös ETA-sopimuksen puitteet.

(3) Tilanteessa, jossa tällaista vastaavaa turvallisuustasoa ei voida saavuttaa, sopimuspuolten on neuvoteltava keskenään tilanteen korjaamiseksi. Tarvittaessa tämän alan yhteistyön laajuutta voidaan mukauttaa.

7 ARTIKLA

Turvaluokiteltujen tietojen vaihto

(1) EU:n turvaluokiteltujen tietojen vaihdossa ja suojauksessa on noudatettava Norjan ja Euroopan unionin välistä sopimusta turvaluokiteltujen tietojen vaihtoon sovellettavista turvallisuusmenettelyistä (jäljempänä ’turvallisuussopimus’) ja turvallisuussopimuksen soveltamissäännöksiä.

(2) Norja voi vaihtaa turvaluokiteltuja Galileoon liittyviä tietoja, joissa on kansallinen turvaluokitusmerkintä, niiden EU:n jäsenvaltioiden kanssa, joiden kanssa se on tehnyt asiasta kahdenvälisen sopimuksen.

(3) Sopimuspuolten on pyrittävä luomaan kattava ja johdonmukainen oikeudellinen kehys Galileo-ohjelmaa koskevien turvaluokiteltujen tietojen vaihdolle kaikkien tämän sopimuksen sopimuspuolten kesken.

8 ARTIKLA

Viennin valvonta

(1) Jotta sopimuspuolet harjoittaisivat yhdenmukaista vientivalvonta- ja asesulkupolitiikkaa Galileon yhteydessä, Norja vahvistaa aikomuksensa ripeästi hyväksyä ja panna täytäntöön lainkäyttöalueellaan sellaiset säännökset, joilla varmistetaan vastaavantasoinen Galileon teknologian tietojen ja osien viennin valvonta ja leviämisen estäminen kuin yhteisössä ja sen jäsenvaltioissa.

(2) Tilanteessa, jossa tällaista vastaavaa viennin valvonnan ja asesulun tasoa ei voida saavuttaa, sopimuspuolten on neuvoteltava keskenään tilanteen ratkaisemiseksi. Tarvittaessa tämän alan yhteistyön laajuutta voidaan mukauttaa.

9 ARTIKLA

Julkisesti säännelty palvelu

Norja on ilmaissut kiinnostuksensa Galileon julkisesti säänneltyyn palveluun ja pitää sitä tärkeänä osatekijänä maan osallistumisessa eurooppalaisiin GNSS-ohjelmiin. Sopimuspuolet sopivat, että asiasta keskustellaan, kun julkisesti säännellyn palvelun saatavuutta koskeva politiikka ja toiminnalliset järjestelyt on määritetty.

10 ARTIKLA

Kansainvälinen yhteistyö

(1) Sopimuspuolet katsovat, että kantojen koordinointi maailmanlaajuisia satelliittinavigointipalveluja koskevassa kansainvälisessä standardoinnissa ja sertifioinnissa on tärkeää. Sopimuspuolet tukevat yhdessä Galileo-standardien kehittämistä ja edistävät niiden soveltamista maailmanlaajuisesti korostaen yhteentoimivuutta muiden GNSS-järjestelmien kanssa.

(2) Näin ollen sopimuspuolet pyrkivät edistämään ja toteuttamaan tämän sopimuksen tavoitteita tekemällä tilanteen mukaan yhteistyötä kaikissa GNSS:ään liittyvissä kysymyksissä ja varsinkin niissä, joita käsitellään Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä, Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä ja Kansainvälisessä teleliitossa.

11 ARTIKLA

Neuvottelut ja riitojen ratkaiseminen

Sopimuspuolet neuvottelevat viipymättä kumman tahansa sopimuspuolen pyynnöstä kysymyksistä, jotka koskevat tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista. Tämän sopimuksen tulkintaa tai soveltamista koskevat mahdolliset erimielisyydet ratkaistaan sopimuspuolten välisillä neuvotteluilla.

12 ARTIKLA

Voimaantulo ja päättäminen

(1) Sopimus tulee voimaan sitä kuukautta seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä, jonka kuluessa sopimuspuolet ovat ilmoittaneet voimaantulon edellyttämien menettelyjen päätökseen saattamisesta. Ilmoitukset toimitetaan Euroopan unionin neuvostolle, joka toimii tämän sopimuksen tallettajana.

(2) Tämän sopimuksen päättyminen tai irtisanominen ei vaikuta sen perusteella toteutettujen järjestelyjen eikä teollis- ja tekijänoikeuksien alalla syntyneiden erityisten oikeuksien ja velvoitteiden voimassaoloon tai kestoon.

(3) Tätä sopimusta voidaan muuttaa sopimuspuolten kirjallisella sopimuksella. Muutos tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona vaihdettiin viimeinen diplomaattinen nootti, jolla osapuolet ilmoittivat toisilleen muutoksen voimaantulon kannalta tarpeellisten sisäisten menettelyjen saattamisesta päätökseen.

(4) Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, osapuolet sopivat soveltavansa sopimusta väliaikaisesti sitä päivää seuraavan kuukauden ensimmäisestä päivästä, jona osapuolet ovat ilmoittaneet toisilleen tätä varten tarvittavien menettelyjen saattamisesta päätökseen.

(5) Kumpi tahansa sopimuspuoli voi päättää tämän sopimuksen ilmoittamalla tästä toiselle sopimuspuolelle kirjallisesti kuusi kuukautta etukäteen.

Tämä sopimus on laadittu kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin, viron ja norjan kielellä, ja kaikki tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia.